

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ

СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ НОРВЕШКЕ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА У ОДНОСУ НА ПОРЕЗЕ НА ДОХОДАК И ИМОВИНУ

Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Краљевина Норвешка, у жељи да закључе Споразум о избегавању двоструког опорезивања дохотка и имовине, споразумеле су се о следећем:

Област примене Споразума

Члан 1.

Овај споразум се примењује на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице.

Порези на које се примењује Споразум

Члан 2.

1. Овај споразум се примењује на порезе на доходак и на имовину које заводи држава уговорница или њена друштвено-политичка заједница, без обзира на начин на који се убирају. Споразум се примењује и на доприносе који се убирају у Југославији, осим доприноса за социјално осигурање.

2. Порезима на доходак и на имовину сматрају се сви порези који се заводе на укупан доходак, укупну имовину, или на делове дохотка или имовине, укључујући порезе на приходе од отуђења покретности или непокретности, порезе на укупне износе личних доходака које исплаћују предузећа, као и порезе на прираст имовине. За сврхе овог споразума, порезима се сматрају и доприноси предвиђени у ставу 1. овог члана.

3. Постојећи порези на које се примењује овај споразум су:

а) у Југославији:

1) порез и доприноси из дохотка организација удруженог рада;

2) порез и доприноси из личног дохотка из радног односа;

3) порез и доприноси из личног дохотка од пољопривредне делатности;

4) порез и доприноси из личног дохотка од самосталног обављања привредних и непривредних делатности;

5) порез и доприноси из личног дохотка од ауторских права, патената и техничких унапређења;

6) порез на приход од имовине и имовинских права;

7) порез на имовину;

8) порез из укупног прихода грађана;

9) порез на добит страних лица остварену улагањем у домаћу организацију удруженог рада за сврхе заједничког пословања;

10) порез на добит страних лица остварену извођењем инвестиционих радова;

11) порез на приход страних лица остварен од превоза путника и робе;

(у даљем тексту: југословенски порез);

б) у Норвешкој:

1) национални порез на доходак;

2) окружни-општински порез на доходак;

3) општински порез на доходак;

4) национални доприноси фонда за пореско изједначавање;

5) национални порез на имовину;

6) општински порез на имовину;

7) националне таксе на примања уметника нерезидената;

8) порез на поморце;

(у даљем тексту: норвешки порез).

4. Споразум се примењује и на исте или битно сличне порезе који се заведу после дана потписивања овог споразума поред, или уместо, постојећих пореза. Надлежни органи држава уговорница саопштавају једни другим значајније промене у њиховим пореским законима.

Опште дефиниције

Члан 3.

1. За потребе овог споразума:

а) изрази "држава уговорница" и "друга држава уговорница" означавају Југославију или Норвешку, зависно од смисла;

б) израз "Југославија" означава Социјалистичку Федеративну Републику Југославију, а израз "Норвешка" означава Краљевину Норвешку; овај израз не обухвата Свалбард, Јан Мауен и норвешке зависне територије ("биланд");

ц) израз "држављани" означава сва физичка лица која имају држављанство државе уговорнице;

д) израз "лице" означава физичко лице и правно лице;

е) израз "друштво" означава:

i) у односу на Југославију, организацију удруженог рада и друго правно лице подложно опорезивању;

ii) у односу на Норвешку, правно лице или лице које се за сврхе опорезивања сматра правним лицем;

ф) изрази "предузеће државе уговорнице" и "предузеће друге државе уговорнице" означавају, зависно од смисла, у односу на Југославију, организацију удруженог рада и другу самоуправну организацију и заједницу, радне људе који личним радом самостално обављају делатности и предузеће основано изван територије Југославије којим руководи резидент Југославије, а у односу на Норвешку, предузеће којим руководи резидент Норвешке. Ови изрази не обухватају делатности наведене у чл. 14. и 17. овог споразума;

г) израз "међународни саобраћај" означава сваки превоз бродом или ваздухопловом који обавља предузеће чије се седиште стварне управе налази у држави уговорници, осим ако се превоз бродом или ваздухопловом обавља искључиво између места у другој држави уговорници;

х) израз "стална база" означава седиште делатности сталног или трајнијег карактера, преко кога се обављају професионалне делатности;

и) израз "надлежан орган" означава:

i) у односу на Норвешку, министра финансија и царина или његовог овлашћеног представника;

ii) у односу на Југославију, Савезни секретаријат за финансије, односно његовог овлашћеног представника.

2. Кад држава уговорница примењује овај споразум, сваки израз који није дефинисан Споразумом има значење према закону те државе који се односи на порез на које се Споразум примењује.

Резидент

Члан 4.

1. У смислу овог споразума, израз "резидент државе уговорнице" означава лице које у држави уговорници, према законима те државе, подлеже опорезивању по основу свог пребивалишта, боравишта, седишта управе или другог обележја сличне природе.

2. Ако је према одредбама става 1. овог члана физичко лице резидент обе државе уговорнице, његов се статус одређује на следећи начин:

а) сматра се да је резидент државе у којој има стално место становања. Ако има стално место становања у обе државе, сматра се да је резидент државе са којом има тешње личне и економске везе (средиште животних интереса);

б) ако се не може одредити у којој држави уговорници има средиште животних интереса, или ако ни у једној држави нема стално место становања, сматра се да је резидент државе у којој има уобичајено место становања;

ц) ако има уобичајено место становања у обе државе или га нема ни у једној од њих, сматра се да је резидент државе чији је држављанин;

д) ако је држављанин обе државе или ни једне од њих, надлежни органи држава уговорница решиће питање споразумно.

3. Ако је према одредбама става 1. лице, осим физичког, резидент обе државе уговорнице, сматраће се да је резидент државе у којој се налази његово седиште стварне управе.

Стална пословна јединица

Члан 5.

1. У смислу овог споразума, израз "стална пословна јединица" означава стално место пословања преко кога се пословање предузећа обавља потпуно или делимично.

2. Под изразом "стална пословна јединица" подразумева се посебно:

а) седиште управе;

б) филијала;

ц) пословница;

д) фабрика;

е) радионица;

ф) рудник, извор нафте или гаса, каменолом или друго место искоришћавања природних богатстава;

3. Градилиште, грађевински, монтажни или инсталациони радови или односне надзорне или консултативне делатности чине сталну пословну јединицу само ако такво градилиште, радови или делатности трају дуже од дванаест месеци.

4. Изузетно од одредаба претходних ставова овог члана, под изразом "стална пословна јединица" не подразумева се:

а) коришћење објеката и опреме искључиво за ускладиштење, излагање или испоруку добара или робе која припада предузећу;

б) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво у сврхе ускладиштења, излагања или испоруке;

ц) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво са циљем да је друго предузеће преради;

д) одржавање сталног места пословања искључиво у сврхе куповине добара или робе или прибављања обавештења за предузеће;

е) одржавање сталног места пословања искључиво у сврху рекламирања, пружања обавештења, научног истраживања или сличних делатности које имају припремни или помоћни карактер за предузеће;

ф) одржавање сталног места пословања искључиво у сврху делатности наведених у тачкама од а) до е) у било којој комбинацији, под условом да је укупна делатност сталног места пословања која настаје из ове комбинације припремног или помоћног карактера.

5. Изузетно од одредаба ст. 1. и 2, ако лице, осим заступника са самосталним статусом на кога се примењује став 6, ради у име предузећа и има и стално користи у држави уговорници овлашћење да закључује уговоре у име предузећа, сматра се да то предузеће има сталну пословну јединицу у тој држави у односу на делатности које то лице обавља за предузеће осим ако су делатности тог лица ограничене на делатности наведене у ставу 4. које, ако би се обављале преко сталног места пословања, не би чиниле ово стално место пословања сталном пословном јединицом према одредбама тог става.

6. Не сматра се да предузеће државе уговорнице има сталну пословну јединицу у држави уговорници само зато што своје пословање обавља у тој држави преко посредника, генералног комисионог заступника или другог представника са самосталним статусом, ако та лица раде у оквиру своје редовне пословне делатности.

7. Чињеница да друштво које је резидент државе уговорнице контролише друштво или је под контролом друштва које је резидент друге државе уговорнице, или које обавља пословање у тој другој држави (било преко сталне пословне јединице или на други начин) само по себи није довољна да се једно друштво сматра сталном пословном јединицом другог друштва.

Доходак од непокретности

Члан 6.

1. Доходак који резидент државе уговорнице оствари од непокретности (укључујући доходак од пољопривреде и шумарства) која се налази у другој држави уговорници може се опорезивати у тој другој држави.
2. Израз "непокретности" има значење према закону државе уговорнице у којој се наведена имовина налази. Поморски бродови и ваздухоплови не сматрају се непокретностима.
3. Одредбе става 1. овог члана примењују се и на доходак који се оствари од непосредног коришћења, изнајмљивања или другог начина коришћења непокретности.
4. Одредбе ст. 1. и 3. овог члана примењују се и на доходак од непокретности предузећа и на доходак од непокретности која се користе за обављање самосталних личних делатности.

Дохоци од пословања

Члан 7.

1. Дохоци предузећа државе уговорнице опорезују се само у тој држави, осим ако предузеће не обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице, дохоци предузећа могу бити опорезовани у тој другој држави, али само до износа који се приписује тој сталној пословној јединици.
2. У складу с одредбама става 3. овог члана, ако предузеће државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази, у свакој држави уговорници приписују се тој сталној пословној јединици дохоци које би могла остварити да је била одвојена и посебно предузеће које се бави истим или сличним делатностима под истим или сличним условима и да је пословала потпуно самостално са предузећем чија је стална пословна јединица.
3. Приликом утврђивања доходака сталне пословне јединице признају се као одбици трошкови који су учињени за потребе сталне пословне јединице, укључујући и извршне и опште управне трошкове у држави у којој се стална пословна јединица налази или на другом месту.

4. Дохоци који се приписују сталној пословној јединици одређују се на основу посебних пословних књига које води стална пословна јединица. Ако те књиге не дају одговарајућу основу за одређивање доходака сталне пословне јединице, ти се дохоци могу одредити на основу расподеле укупних доходака предузећа на његове посебне делове. Усвојени метод расподеле треба да буде такав да резултат буде у складу са принципима из овог члана. Ако је потребно, надлежни органи држава уговорница настојаће да се договоре о методу одређивања доходака сталне пословне јединице предузећа.

5. Сталној пословној јединици се не приписују дохоци ако та стална пословна јединица сама купује добра или робу за предузеће.

6. За сврхе претходних ставова, дохоци који се приписују сталној пословној јединици утврђују се сваке године истим методом, осим ако не постоји оправдан и довољан разлог да се поступи друкчије.

7. Добит коју резидент Норвешке оствари у Југославији по основу учешћа у заједничком пословању са југословенским предузећем, може се опорезивати у Југославији, осим ако се посао не обавља преко сталне пословне јединице у Норвешкој.

8. Ако дохоци обухватају и делове дохотка који су на посебан начин регулисани у другим члановима овог споразума, одредбе овог члана не утичу на одредбе тих чланова.

Поморски и ваздушни саобраћај

Члан 8.

1. Дохоци од коришћења бродова или ваздухоплова у међународном саобраћају опорезују се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

2. Ако се седиште стварне управе предузећа које се бави међународним саобраћајем налази на поморском броду, сматра се да се налази у држави уговорници у којој се налази матична лука поморског брода, или, ако нема матичне луке, у држави уговорници чији је резидент корисник поморског брода.

3. Одредбе става 1. овог члана примењују се и на дохотке од учешћа у пулу, заједничком пословању или међународној пословној агенцији.

4. Одредбе ст. 1. и 3. примењују се на дохотке које оствари заједнички норвешки, дански и шведски конзорцијум за ваздушни саобраћај Scandinavian Airlines System (SAS), или само до износа добити коју оствари Det Norske Luftfartsselskap A/S (DNL), норвешки партнер у Scandinavian Airlines System (SAS), пропорционално свом учешћу у тој организацији.

Удружена предузећа

Члан 9.

Ако:

а) предузеће државе уговорнице учествује непосредно или посредно у управљању, контроли или имовини предузећа друге државе уговорнице, или

б) иста лица учествују непосредно или посредно у управљању, контроли или имовини предузећа државе уговорнице и предузећа друге државе уговорнице и ако су у оба случаја између та два предузећа у њиховим трговинским или финансијским односима створени или наметнути услови различити од услова који би били створени између самосталних предузећа, дохоци који би без тих услова настали за једно од предузећа, али због тих услова нису настали, могу се укључити у дохотке тог предузећа и сходно томе опорезивати.

Дивиденде

Члан 10.

1. Дивиденде које друштво које је резидент државе уговорнице исплаћује резиденту друге државе уговорнице могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Дивиденде се могу опорезивати и у држави уговорници чији је резидент друштво које исплаћује дивиденде, у складу са законом те државе, али тако разрезан порез не може прећи 15 одсто од бруто износа дивиденди.

Надлежни органи држава уговорница се договарају о начину примене ових ограничења.

Овај став не утиче на опорезивање друштва на дохотке из којих се дивиденде исплаћују;

3. Израз „дивиденде“ како је употребљен у овом члану, означава доходак од акција или других права која учествују у дохоцима, а нису потраживања, као и доходак од других права друштва који је порески изједначен са дохотком од акција у закону те државе чији је резидент друштво које врши расподелу. Израз дивиденде не обухвата добит коју резидент Норвешке оствари у Југославији од свог учешћа у заједничком пословању са југословенским предузећем.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако прималац дивиденди, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници чији је резидент друштво које исплаћује дивиденде, преко сталне пословне јединице која се налази у тој држави, или обавља у тој другој држави самостално личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а право на основу кога се дивиденде исплаћују је повезано са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају се примењују, према потреби, одредбе чл. 7. и 14.

5. Ако друштво, резидент државе уговорнице, остварује добит или доходак у другој држави уговорници, та друга држава не може да заведе порез на дивиденде које исплаћује друштво, осим ако су те дивиденде исплаћене резиденту те друге државе или ако је право на основу кога се дивиденде исплаћују непосредно повезано са сталном пословном јединицом или сталном базом која се налази у тој другој држави, нити да опорезује нерасподељену добит друштва порезом на нерасподељену добит друштва чак и ако се исплаћене дивиденде или нерасподељена добит у потпуности или делимично састоји од добити или дохотка који су остварени у тој другој држави.

Камата

Члан 11.

1. Камата коју резидент државе уговорнице оствари из извора у другој држави уговорници опорезује се само у првоспоменутој држави.

2. Израз "камата", како је употребљен у овом члану, означава доходак од потраживања сваке врсте, независно од тога да ли су обезбеђени залогом, а посебно доходак од државних хартија од вредности и доходак од облигација или обвезница.

3. Одредбе ст. 1.и 2. овог члана не примењују се ако прималац камате, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници у којој камата настаје, преко сталне пословне јединице која се налази у тој држави, или обавља у тој другој држави самостално личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а потраживање на које се плаћа камата је непосредно повезано са том сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају се примењују, према потреби, одредбе чл. 7. и 14.

4. Ако због посебног односа између исплатиоца и примаоца или између њих и неког другог лица износ камате, имајући у виду потраживања за које се она плаћа, прелази износ који би био уговорен између исплатиоца и примаоца, одредбе овог члана примењују се само на износ који би био уговорен да таквог односа нема. У том случају, вишак исплаћеног износа опорезује се сагласно законима сваке државе уговорнице, имајући у виду остале одредбе овог споразума.

Ауторске накнаде

Члан 12.

1. Ауторске накнаде које су настале у држави уговорници и исплаћене резиденту друге државе уговорнице могу се опорезивати у тој другој држави ако је тај резидент прималац накнаде.

2. Ауторске накнаде из става 1. овог члана могу се опорезивати и у држави уговорници у којој настају, у складу са законима те државе, али тако разрезан порез не може прећи 10 одсто од бруто износа ауторских накнада. Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене овог ограничења.

3. Израз "ауторске накнаде", како је употребљен у овом члану, означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за радио или телевизију, као и за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка, или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме, или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

4. Одредбе ст. 1. и 2. не примењују се ако прималац ауторских накнада, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници у којој ауторске накнаде настају, преко сталне пословне јединице која се налази у тој држави, или ако у тој другој држави обавља самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а право или имовина на основу којих се ауторске накнаде плаћају су непосредно повезани са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају се примењују, према потреби, одредбе чл. 7. и 14.

5. Сматра се да ауторске накнаде настају у држави уговорници ако је исплатилац сама та држава, њена друштвено-политичка заједница или резидент те државе.

6. Изузетно од одредаба става 5. овог члана, сматра се да ауторске накнаде настају у држави уговорници у којој исплатилац ауторских накнада има сталну пословну јединицу или сталну базу у вези са којом је настала обавеза плаћања ауторских накнада и која сноси те ауторске накнаде, без обзира на то да ли је исплатилац ауторских накнада резидент те државе уговорнице.

7. Ако, због посебног односа између исплатиоца и примаоца или између њих и неког другог лица, износ ауторских накнада, имајући у виду коришћење, право или информацију за које су оне плаћене, прелази износ који би био уговорен између исплатиоца и примаоца, одредбе овог члана примењују се само на износ који би био уговорен да таквог односа нема. У том случају, вишак исплаћеног износа опорезује се сагласно закону сваке државе уговорнице, имајући у виду остале одредбе овог споразума.

Приходи од имовине

Члан 13.

1. Приходи које резидент државе уговорнице оствари од отуђења непокретности споменуте у **члану 6**, која се налази у другој држави уговорници, могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Приходи од отуђења покретности која чини део имовине намењене за пословање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретности која припада сталној бази коју користи резидент државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, укључујући и приходе од отуђења те сталне пословне јединице (саме или заједно са целим предузећем) или сталне базе могу се опорезивати у тој другој држави.

3. Изузетно од одредаба става 2. овог члана, приходи од отуђења бродова или ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају, од речних бродова који се користе у саобраћају на унутрашњим пловним путевима или од покретности која служи за коришћење таквих поморских или речних бродова или ваздухоплова опорезују се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

4. Приходи од отуђења имовине, осим имовине наведене у ст. 1, 2. и 3. овог члана, опорезују се само у држави уговорници чији је резидент лице које је отуђило имовину.

5. Приходи које оствари физичко лице које је резидент Југославије од отуђења акција у друштву чија је имовина у потпуности или делимично подељена на акције и које је резидент Норвешке, за сврхе норвешког пореза могу се опорезивати у Норвешкој.

Самосталне личне делатности

Члан 14.

1. Доходак који физичко лице које је резидент државе уговорнице оствари од професионалних делатности или других самосталних делатности сличног карактера може се опорезивати у тој држави уговорници. Такав доходак се изузима од опорезивања у другој држави уговорници, осим у случајевима предвиђеним у ставу 2. овог члана.

2. Доходак који физичко лице, резидент једне од држава, оствари од професионалних делатности или других самосталних делатности сличног карактера у другој држави може се опорезивати у тој другој држави ако физичко лице борави у тој другој држави у периоду или периодима који укупно износе 183 дана или више у две узастопне године, или има сталну базу у тој другој држави, а доходак се приписује тој сталној бази.

3. Израз "професионалне делатности" посебно обухвата самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа.

Радни однос

Члан 15.

1. У складу са одредбама чл. 16, 17, 18, 19. и 20. овог споразума, лични доходи и друга слична примања која оствари резидент државе уговорнице из радног односа опорезују се само у тој држави, а ако се рад обавља у другој држави уговорници, примања се могу опорезивати у тој другој држави пошто су у њој остварена.

2. Изузетно од одредаба става 1. овог члана, примања која резидент државе уговорнице оствари из радног односа у другој држави уговорници опорезују се само у првспоменутој држави:

а) ако прималац борави у другој држави у периоду или периодима који укупно не прелазе 183 дана у две узастопне године;

б) ако је примања исплатило лице или су исплаћена у име лица које је резидент у држави у којој је прималац резидент и чије се пословне делатности не састоје у потпуности или скоро у потпуности од изнајмљивања радне снаге;

ц) ако примања не терете сталну пословну јединицу или сталну базу коју лице које је резидент у држави уговорници има у другој држави уговорници.

3. а) Лични дохоци које физичком лицу исплаћује држава уговорница или њена друштвено-политичка заједница опорезују се само у тој држави.

б) Лични дохоци које физичком лицу исплаћује држава уговорница или њена друштвено-политичка заједница опорезују се само у другој држави уговорници ако прималац обавља рад у тој другој држави и резидент је те државе уговорнице и под условом:

і) да је држављанин те државе, или

іі) да није постао резидент те државе искључиво због обављања рада.

4. Лични дохоци које физичко лице оствари радом у вези са привредном делатношћу државе уговорнице или њене друштвено-политичке заједнице опорезују се у складу са одредбама ст. 1. и 2. овог члана.

5. Лични дохоци које физичко лице оствари као представник Заједничког привредног представништва Југославије или Туристичког савеза Југославије опорезују се само у Југославији.

6. Изузетно од претходних одредаба овог члана, примања остварена из радног односа на броду или ваздухоплову који се користи у међународном саобраћају могу се опорезивати у држави уговорници у којој се налази место стварне управе предузећа.

7. Примања која оствари резидент Норвешке из радног односа на ваздухоплову који користи ваздухопловни конзорцијум Scandinavian Airlines System (SAS) опорезује се само у Норвешкој.

Накнаде остварене за рад у заједничком органу пословања (накнаде директора)

Члан 16.

1. Накнаде директора и друга слична примања која оствари резидент Југославије у својству члана одбора директора или другог сличног органа друштва које је резидент Норвешке могу се опорезивати у Норвешкој.

2. Накнаде и друга лична примања која оствари резидент Норвешке у својству члана заједничког органа пословања друштва које је резидент Југославије могу се опорезивати у Југославији.

Уметници и спортисти

Члан 17.

1. Изузетно од одредаба чл. 14. и 15. овог споразума доходак који остваре позоришни, филмски, радио или телевизијски уметници, музичари, спортисти и други извођачи од личних делатности у том својству, може се опорезивати у држави уговорници у којој су те делатности обављене.

2. Ако доходак из става 1. овог члана од личних делатности извођача или спортисте у том својству не притиче лично извођачу или спортисти већ другом лицу, тај доходак се може, изузетно од одредаба чл. 7 , 14. и 15. овог споразума опорезивати у држави уговорници у којој су обављене делатности извођача или спортисте.

3. Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, доходак који је остварен од делатности из става 1. овог члана у оквиру програма културне или спортске размене који су одобриле обе државе уговорнице опорезује се само у држави у којој је извођач или спортиста резидент.

Пензије

Члан 18.

1. Пензије и друга слична примања исплаћена резиденту државе уговорнице по основу ранијег радног односа опорезују се само у држави уговорници чији је резидент прималац пензије.

2. Изузетно од одредаба става 1. овог члана, пензија коју физичком лицу исплаћује Југославија или њена друштвено-политичка заједница из буџета или из посебног фонда опорезује се само у Југославији.

Студенти

Члан 19.

1. Средства која студент или ученик усмереног образовања или приправник који је непосредно пре одласка у државу уговорницу био или је резидент друге државе уговорнице, а који борави у првоспоменутој држави искључиво ради образовања или обучавања, добија за издржавање, образовање или обучавање, не опорезују се у тој држави, под условом да му таква средства долазе из извора изван те државе.

2. Доходак који оствари студент, ученик усмереног образовања или приправник од делатности које обавља у држави уговорници у којој борави искључиво ради образовања или обучавања не опорезује се у тој држави за период који укупно није дужи од пет година ако примања у једној календарској години од личних услуга

учињених у тој другој држави уговорници, која допуњавају споменута средства, нису већа од 15.000 норвешких круна или од њихове противвредности у југословенским динарима.

Наставници и професори

Члан 20.

1. Физичко лице које борави у држави уговорници ради држања наставе или ангажовања у истраживачком раду на универзитету, вишој школи или другој признатој образовној институцији у тој држави уговорници и које је или је непосредно пре тог боравка било резидент друге државе уговорнице изузима се од опорезивања у првспоменутој држави уговорници на примања за такву наставу или истраживачки рад за период који није дужи од две године од дана његовог првог боравка у том циљу, али само ако су та примања опорезована у тој другој држави.

2. Одредбе става 1. овог члана не примењују се на доходак од истраживачког рада ако истраживачки рад није предузет у јавном интересу него првенствено у личном интересу одређеног лица или више лица.

Остали доходак

Члан 21.

1. Делови дохотка резидента државе уговорнице, без обзира на то где настају, који нису регулисани у претходним члановима овог споразума, опорезују се само у тој држави.

2. Одредбе става 1. овог члана не примењују се на доходак, осим на доходак од непокретности, ако прималац тог дохотка, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази, или ако у тој другој држави обавља самосталне личне делатности из сталне базе која се у њој налази, а право или имовина на основу којих се доходак плаћа су непосредно повезани са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају примењују се, према потреби, одредбе чл. 7. или 14.

Имовина

Члан 22.

1. Имовина која се састоји од непокретности коју поседује резидент државе уговорнице и која се налази у другој држави уговорници може се опорезивати у тој другој држави.

2. Имовина која се састоји од покретности која представља део имовине намењене за пословање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретности која припада сталној бази која служи резиденту државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, може се опорезивати у тој другој држави.

3. Имовина која се састоји од бродова и ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају и покретности које служе за коришћење таквих бродова и ваздухоплова, опорезују се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

4. Сви остали делови имовине резидента државе уговорнице опорезују се само у тој држави.

Методи за отклањање двоструког опорезивања

Члан 23.

1. У Југославији се двоструко опорезивање избегава на следећи начин:

а) ако резидент Југославије остварује доходак или поседује имовину која се у складу с одредбама овог уговора може опорезивати у Норвешкој, Југославија, сходно одредбама тач. б) и ц) овог става, изузима тај доходак или имовину од пореза;

б) ако резидент Југославије остварује доходак који у складу с одредбама чл. **10**, **12**. и **16**. овог споразума може бити опорезиван у Норвешкој, Југославија признаје као одбитак од пореза на доходак тог резидента износ једнак порезу који је плаћен у Норвешкој. Тај одбитак не може прећи део пореза који је обрачунат пре извршеног одбијања, а који одговара дохотку оствареном у Норвешкој;

ц) ако су, у складу са неком одредбом Споразума, доходак који оствари, односно имовина коју поседује резидент Југославије изузети од пореза у Југославији, Југославија може, при обрачунавању пореза на остали доходак или имовину тог резидента, применити пореску стопу која би била примењена да изузети доходак или имовина нису били тако изузети.

2. У Норвешкој се двоструко опорезивање избегава на следећи начин:

а) ако резидент Норвешке остварује доходак или поседује имовину која се, у складу с одредбама овог споразума, може опорезивати у Југославији, Норвешка, сходно одредбама тач. б), ц) и д) овог става, изузима тај доходак или имовину од пореза;

б) ако резидент Норвешке остварује делове дохотка који, према одредбама чл **7**, **10**, **12**. и **16**, може бити опорезиван у Југославији, Норвешка признаје као одбитак од пореза на доходак тог лица износ једнак порезу који је плаћен у Југославији. Тај одбитак не може бити већи од дела пореза који је обрачунат пре тог одбитка, а који одговара тим деловима дохотка оствареним у Југославији;

ц) ако се изузеће или умањење од југословенског пореза који се, сходно **члану 7**. став 7. овог споразума, плаћа на добити које оствари резидент Норвешке у Југославији од свог учешћа у заједничком пословању са југословенским предузећем, одобрава у складу с југословенским законом, тада се за потребе тачке б) одбитак од норвешког пореза одобрава као да такво изузеће или умањење није било одобрено. Одредбе ове тачке примењују се само у току првих десет година у

ком периоду је овај споразум на снази. Годину дана пре истека периода од десет година надлежни органи могу се међусобно консултовати и утврдити да ли ће се овај период продужити;

д) ако су, у складу са неком одредбом Споразума, доходак који оствари, односно имовина коју поседује резидент Норвешке изузети од пореза у Норвешкој, Норвешка може, при обрачунавању пореза на остали доходак или имовину тог резидента, узети у обзир изузети доходак или имовину.

Једнак третман

Члан 24.

1. Резиденти државе уговорнице не подлежу у другој држави уговорници опорезивању или обавези у вези са опорезивањем који су друкчији или тежи од опорезивања и обавеза у вези с опорезивањем којима резиденти те друге државе подлежу или могу подлегати у истим условима.

2. Опорезивање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници не може бити неповољније у тој другој држави од опорезивања предузећа те друге државе која обављају исте делатности. Ова одредба не може се тумачити тако да обавезује државу уговорницу да резидентима друге државе уговорнице одобрава лична ослобађања, олакшице и умањења за сврхе опорезивања због личног статуса или породичних обавеза које одобрава својим резидентима.

3. Камата, ауторске накнаде и друге исплате које плаћа предузеће државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, ради одређивања опорезивих доходака таквог предузећа, одбијају се под истим условима као да су исплаћене резиденту првоспоменуте државе, осим у случајевима предвиђеним у одредбама **члана 9**, **члана 11.** став 4, или **члана 12.** став 7. На исти начин, дугови предузећа државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, ради одређивања опорезивања имовине тог предузећа, одбијају се као да су били утврђени са резидентом првоспоменуте државе.

4. Предузећа државе уговорнице, чију имовину потпуно или делимично, посредно или непосредно поседују или контролишу један или више резидената друге државе уговорнице, у првоспоменутој држави уговорници, не подлежу опорезивању или обавези у вези са опорезивањем који су друкчији или тежи од опорезивања и обавеза у вези са опорезивањем којим друга слична предузећа првоспоменуте државе подлежу или могу подлегати.

5. Одредбе овог члана не могу се тумачити тако да обавезују државу уговорницу да држављанима друге државе уговорнице који нису држављани првоспоменуте државе одобрава било какво изузетно пореско ослобођење које је дато држављанима и лицима чији су родитељи држављани првоспоменуте државе.

Поступак заједничког договарања

Члан 25.

1. Ако резидент државе уговорнице сматра да мере једне или обе државе уговорнице доводе или ће довести до његовог опорезивања које није у складу с одредбама овог споразума, он може, без обзира на правна средства предвиђена унутрашњим законом тих држава, изложити свој случај надлежном органу државе уговорнице чији је резидент.

Случај мора бити изложен у року од пет година од првог обавештења о мери која је довела до опорезивања које није у складу са одредбама овог споразума.

2. Ако приговор сматра оправданим и ако није у могућности да сам дође до задовољавајућег решења, надлежни орган ће настојати да реши случај заједничким договором са надлежним органом друге државе уговорнице, ради избегавања опорезивања које није у складу са овим споразумом. Сваки постигнути споразум примењује се без обзира на временска ограничења у унутрашњем закону држава уговорница.

3. Надлежни органи држава уговорница настојаће да заједничким договором отклоне тешкоће или нејасноће које настају при тумачењу или примени Споразума. Они се могу и заједнички саветовати ради избегавања двоструког опорезивања у случајевима који нису предвиђени у овом споразуму.

4. Надлежни органи држава уговорница могу непосредно међусобно општити ради постизања договора у смислу претходних ставова. Ако је потребно да се ради постизања договора обави усмена размена мишљења, она се може обавити преко комисије састављене од представника надлежних органа држава уговорница.

Размена обавештења

Члан 26.

1. Надлежни органи држава уговорница размењују обавештења која су потребна за примену одредаба овог споразума или унутрашњих закона држава уговорница које се односе на порезе обухваћене овим споразумом ако је опорезивање које они регулишу у складу са овим споразумом. Свако обавештење, тако размењено, сматра се тајном и саопштава се само лицима или органима који се баве разрезом или наплатом пореза на које се односи овај споразум.

2. Одредбе става 1. овог члана не могу се ни у ком случају тумачити тако да надлежном органу једне од држава уговорница намећу обавезу да:

а) предузима управне мере супротне законима и управној пракси те или друге државе уговорнице;

б) даје обавештење које се не може добити по законима или у уобичајеном управном поступку те или друге државе уговорнице;

ц) даје обавештење које открива пословну или службену тајну, или пословни поступак, или обавештење чије би саопштење било супротно јавној политици (јавном поретку).

Дипломатски и конзуларни представници

Члан 27.

Одредбе овог споразума не утичу на пореске повластице дипломатских или конзуларних представника предвиђене општим правилима међународног права или одредбама посебних договора.

Ступање на снагу

Члан 28.

Овај споразум ступа на снагу тридесетог дана од дана кад су државе уговорнице писмено обавестиле једна другу да су извршени уставни поступци за његово ступање на снагу који су прописани у односним државама, а његове одредбе ће се примењивати у односу на порезе на доходак и на имовину за сваку календарску годину која почиње на дан или после првог дана јануара календарске године која следи годину у којој је примљено последње обавештење.

Престанак важења

Члан 29.

Овај споразум остаје на снази све док га не откаже једна држава уговорница. Свака држава уговорница може отказати овај споразум достављањем, дипломатским путем, обавештења о престанку важења најкасније шест месеци пре краја било које године после пете године од ступања Споразума на снагу. У том случају споразум престаје да важи у односу на порезе на доходак и на имовину за сваку календарску годину која почиње на дан или после првог дана јануара календарске године која следи годину у којој је дато обавештење о престанку важења.

У потврду чега су потписници, прописно за то овлашћени, потписали овај споразум.

Сачињено у Ослу на дан првог септембра 1983. године, у два изворна примерка на енглеском језику, при чему су оба примерка једнако веродостојна.

За Социјалистичку Федеративну Републику Југославију,

Лазар Мојсов, с. р.

За Краљевину Норвешку,

Svenn Stary, с. р.

ПРОТОКОЛ

Приликом потписивања Споразума између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Краљевине Норвешке о избегавању двоструког опорезивања дохотка и имовине, потписници су се договорили да следеће одредбе чине саставни део Споразума.

1. Уз члан 10.

Став 2. члана 10. Споразума договорен је полазећи од чињенице да: Норвешка у време потписивања Споразума одобрава да се дивиденде које исплаћују норвешка друштва одбијају од њихове добити при обрачунавању обавезе плаћања норвешког националног пореза. Подразумева се да ће се, ако Норвешка престане да опорезује друштва према систему подељених стопа, водити преговори о измени члана 10. Споразума.

2. Уз члан 11.

Одредбе члана 11. заснивају се на чињеници да, према важећем пореском законодавству Норвешке и Југославије на дан потписивања Споразума, ниједна држава не заводи порез по обустави на камату која настаје у тој држави, а плаћа се резиденту друге државе.

Обе државе преузимају обавезу да ступе у преговоре о измени споменутих одредаба кад једна од држава писмено обавести, дипломатским путем, другу државу о таквој жељи због чињенице да је заведен порез по обустави на камате.

У потврду чега су потписници, прописно за то овлашћени, потписали овај протокол.

Сачињено у Ослу на дан 1. септембра 1983. године, у два изворна примерка на енглеском језику, при чему су оба примерка једнако веродостојна.

За Социјалистичку Федеративну Републику Југославију,

Лазар Мојсов, с. р.

За Краљевину Норвешку,

Svenn Stary, с. р.